

Briselē, 2018. gada 4. oktobrī
(OR. en)

12856/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0108(COD)

JAI 971
COPEN 336
CYBER 223
DROIPEN 149
JAIEX 128
ENFOPOL 491
DAPIX 303
EJUSTICE 131
MI 690
TELECOM 324
DATAPROTECT 207
CODEC 1606

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
Iepri. dok. Nr.:	12115/18
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas elektronisko pierādījumu sniegšanas un saglabāšanas rīkojumiem elektronisko pierādījumu iegūšanai krimināllietās – politikas debates

1. Padome 2016. gada jūnijā aicināja izstrādāt kopēju ES pieeju, kā uzlabot krimināljustīciju kibertelpā. Jo īpaši tā aicināja izstrādāt pasākumus, ar kuriem tiktu racionalizēta sadarbība ar pakalpojumu sniedzējiem, kas bāzēti ārpus ES, un tiesībsardzības un tiesu iestādēm tiktu sniegti rīki, ar kuriem ātri iegūt e-pierādījumus. Pēc plaši izvērstā ekspertu procesa un apspriešanās ar dalībvalstīm un attiecīgām ieinteresētām personām Komisija 2018. gada aprīlī iesniedza priekšlikumu Regulai par Eiropas elektronisko pierādījumu sniegšanas un saglabāšanas rīkojumiem elektronisko pierādījumu gūšanai krimināllietās ("priekšlikums") ¹.

¹ Dok. 8110/18.

Šā priekšlikuma mērķis ir ieviest alternatīvu mehānismu esošajiem starptautiskās sadarbības un savstarpējas tiesiskās palīdzības rīkiem. Tajā konkrēti risinātas problēmas, kas izriet no elektroniskajiem pierādījumiem raksturīgās nepastāvības un "atrašanās vietas zaudēšanas" aspekta, izveidojot jaunas procedūras ātrai, efektīvai un lietderīgai pārrobežu piekļuvei.

2. Priekšlikums balstās uz LESD 82. panta 1. punktā noteikto savstarpējās atzīšanas principu un pilnveido to, vienlaikus nodrošinot juridisko noteiktību iestādēm, pakalpojumu sniedzējiem un iesaistītajām personām. Tas paredz iespēju, ka, ievērojot konkrētus noteikumus, tiesu iestāde izdevējvalstī var tieši adresēt rīkojumu pakalpojumu sniedzējam vai tā juridiskajam pārstāvim citā dalībvalstī. Šajā posmā nav nepieciešams iesaistīt tiesu iestādi dalībvalstī, kurā atrodas pakalpojuma sniedzējs vai tā pārstāvis. Minētā iestāde iesaistīsies vienīgi tādēļ, lai atzītu un izpildītu rīkojumu gadījumā, ja pakalpojuma sniedzējs to nepilda.
3. Ņemot vērā īpašās operatīvās vajadzības un tehniskos aspektus saistībā ar piekļuvi e-pierādījumiem, daudzas dalībvalstis atzinīgi vērtēja ierosināto jaunumu, uzsverot nepieciešamību rast efektīvu un ātru praktisku risinājumu, kas balstās uz savstarpēju uzticēšanos.
4. Citas delegācijas pauda dažādas bažas un ierosināja noteikt pienākumu dot citai dalībvalstij iespēju tikt iesaistītai procedūrā, nosūtot minētās dalībvalsts tiesu iestādēm paziņojumu, kas dotu iespēju novērtēt rīkojuma likumību un to, vai pastāv kādi šķēršļi tā izpildei. Ņemot vērā minētā novērtējuma iznākumu, tiesu iestādēm būtu iespēja iebilst pret rīkojuma izpildi.

5. Eksperti plaši apsprieda divus dažādus risinājumus šādai paziņošanas procedūrai:
- paziņojums pakalpojuma sniedzēja vai tā juridiskā pārstāvja dalībvalstij vai
 - paziņojums tās personas dalībvalstij, kuras dati tika prasīti.
6. Debates liecināja gan par atbalstu, gan arī par bažām tiklab attiecībā uz regulas priekšlikumā izklāstīto risinājumu, kā arī uz dažādajiem ierosinājumiem par paziņošanu.

Tā kā šis jautājums ir pamatā priekšlikuma būtībai, tas būtu jānoskaidro, lai sarunas varētu raiti virzīties uz priekšu. Tādēļ prezidentvalsts vēlas uzklaut ministru viedokli šādos jautājumos:

- vai viņi apstiprina pieeju, kas izklāstīta regulas projektā, vai arī
- viņi vēlas grozīt minēto pieeju, ieviešot paziņošanas sistēmu.

Pēdējā minētajā gadījumā – kurai valstij būtu jāsaņem paziņojums (izpildes dalībvalstij vai iesaistītās personas dalībvalstij).

Ņemot vērā līdz šim panākto un lai nodrošinātu sarunu pabeigšanu laikus līdz decembrim, prezidentvalsts aicina ministrus kompromisa kārtā apsvērt risinājumu, kurā paziņojumu izpildes dalībvalsts vai iesaistītās personas dalībvalsts iestādēm sniedz *informatīvos nolūkos*. Pamatojoties uz minēto, paziņojumu saņēmusī iestāde var iesaistīties konsultācijās ar izdevēju dalībvalsti bez tiesībām iebilst pret rīkojuma izpildi.